

Ιστορία της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα: Το 'παράδειγμα' των Φιλοσοφικών Σχολών

Ενότητα: Πανεπιστήμιο:
Εννοιολόγηση, γένεση, εξέλιξη, φιλοσοφία

Βασίλειος Φούκας
Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

**ΑΝΟΙΧΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

Πανεπιστήμιο: Εννοιολόγηση, γένεση, εξέλιξη, φιλοσοφία

**Βασίλειος Φούκας
Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής**

Σεμινάριο 3ο

Τι είναι 'Πανεπιστήμιο';

γνώσεις	19
μόρφωση	18
επαγγελματική αποκατάσταση	12
εργασίες	8
φοιτητική ζωή	8
εξειδίκευση	8
έρευνα	7
κοινωνικοποίηση	7
γνωριμίες	6
πτυχίο	6
εκπαίδευση	5
ευθύνες	4
καθηγητές	4
ανεργία	4
ανεξαρτησία	3
ανώτερη εκπαίδευση	3
δημιουργικότητα	3
εξεταστική	3
φιλίες	3
Φιλοσοφική	3

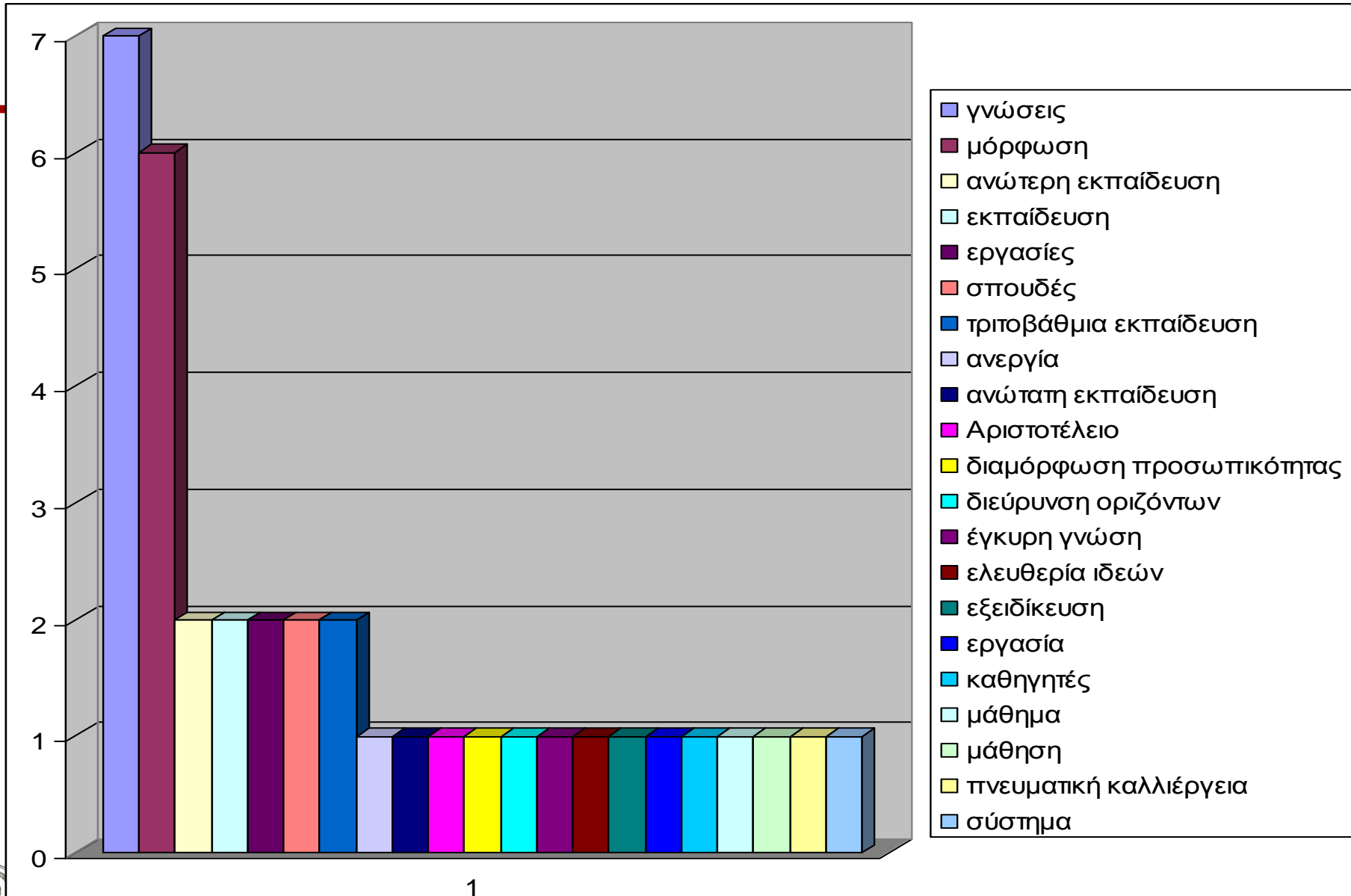

απομυθοποίηση	2
διάβασμα	2
ελευθερία ιδεών	2
εμπειρία	2
κύρος	2
σπουδές	2
τριτοβάθμια εκπαίδευση	2
project	1
ανάπτυξη	1
ανάπτυξη λόγου	1
ανθρωπισμός	1
ανώτατη εκπαίδευση	1
Αριστοτέλειο	1
βελτίωση	1
βιβλιοθήκη	1
διαμόρφωση προσωπικότητας	1
διαφορετικός τρόπος ζωής	1
δυσκολίες	1
ελεύθερος χρόνος	1
εμπλουτισμός	1

επιστήμη	1
κατεδάφιση επαγγελματικών στόχων	1
μεταρρύθμιση	1
νέοι άνθρωποι	1
νέοι ορίζοντες	1
νέος τρόπος μάθησης και εξέτασης	1
Παιδαγωγική	1
πανελλήνιες	1
παρατάξεις	1
πολύωρη διδασκαλία	1
πρακτική άσκηση	1
προγραμματισμός	1
προσωπική ανέλιξη	1
σοφία	1
σύστημα	1
σφαιρική άποψη	1
υψηλές απαιτήσεις	1
χαμηλό επίπεδο γνώσεων	1

1η επιλογή

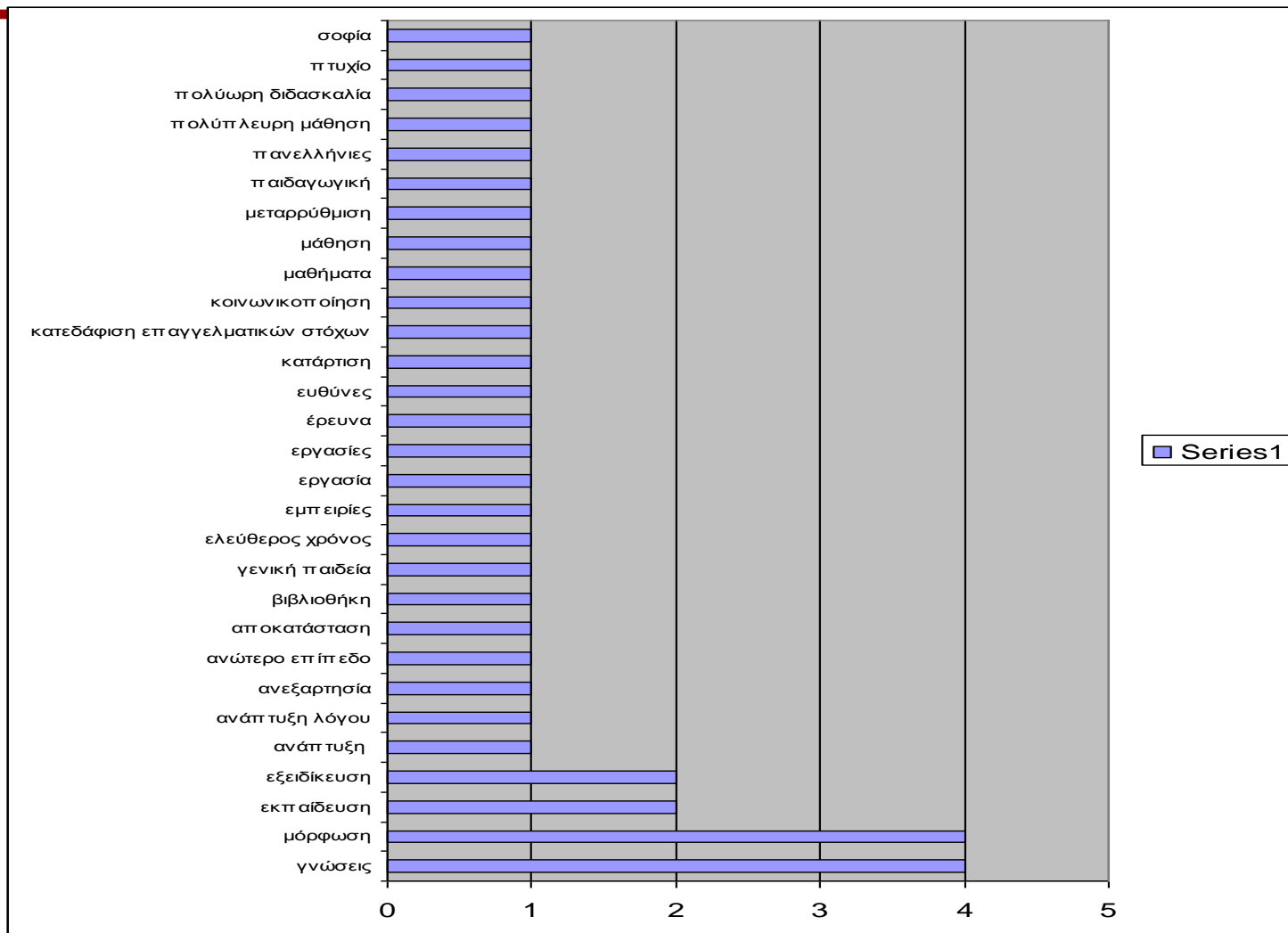

1

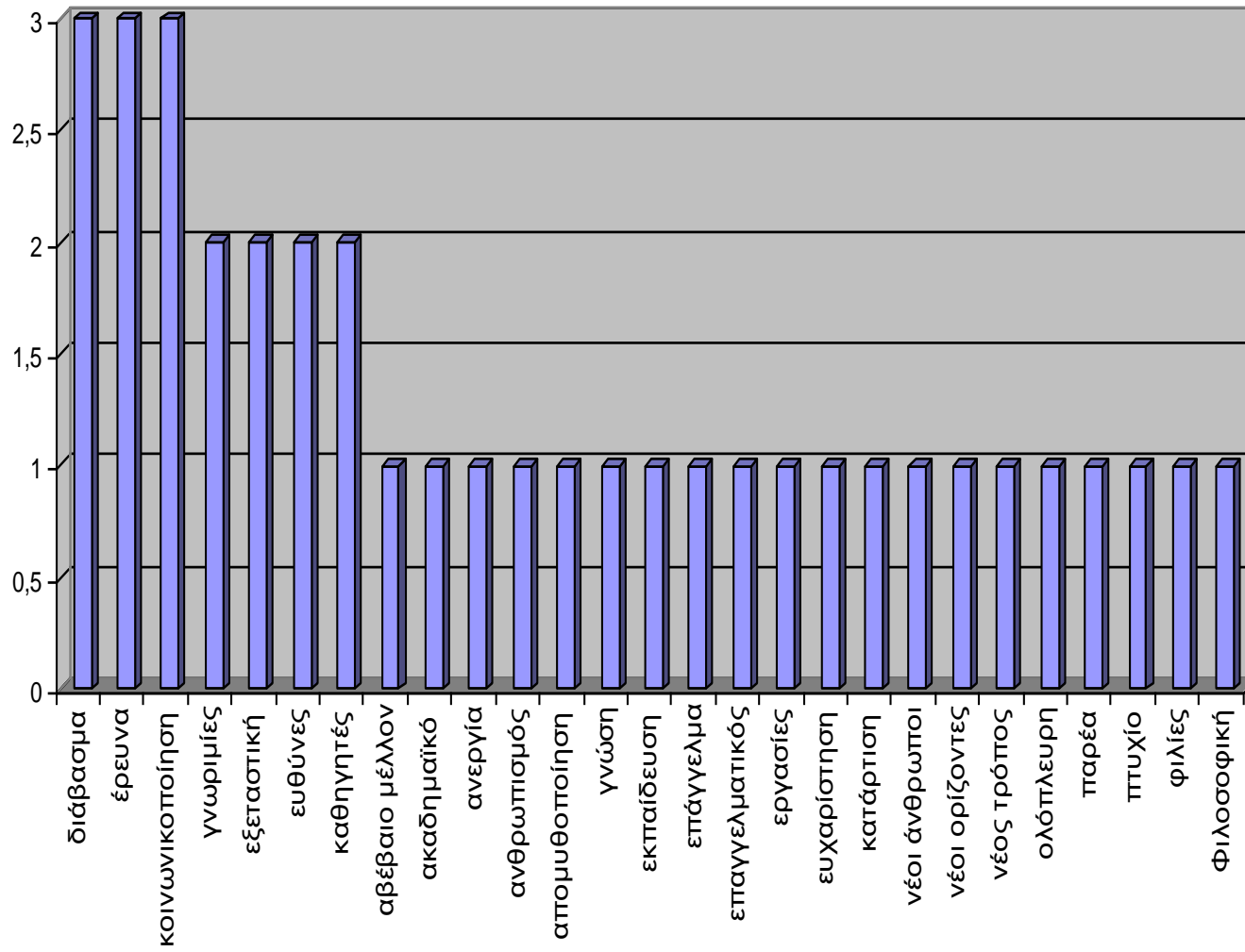
Ιστορία της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα: Το 'παράδειγμα' των Φιλοσοφικών Σχολών

Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής

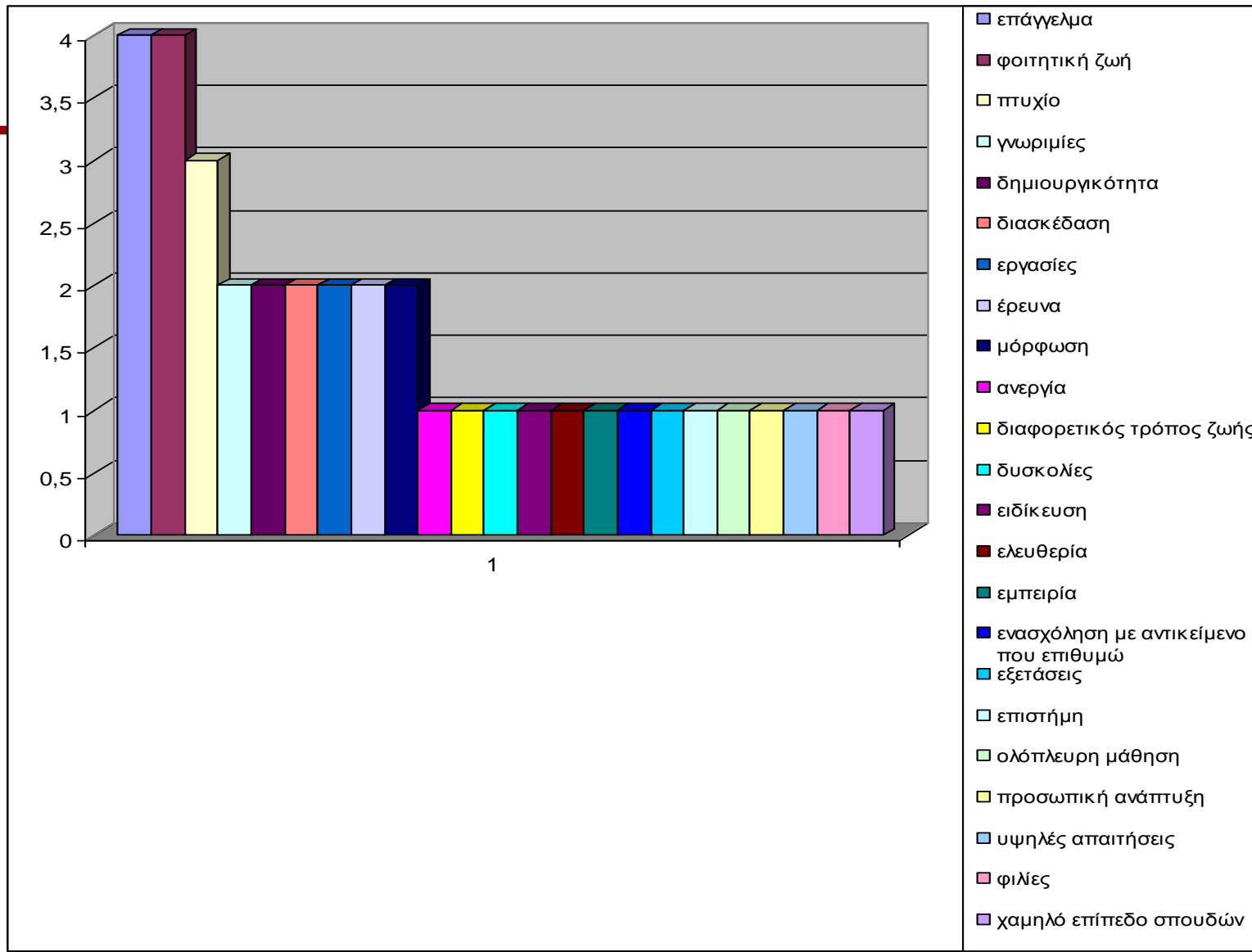

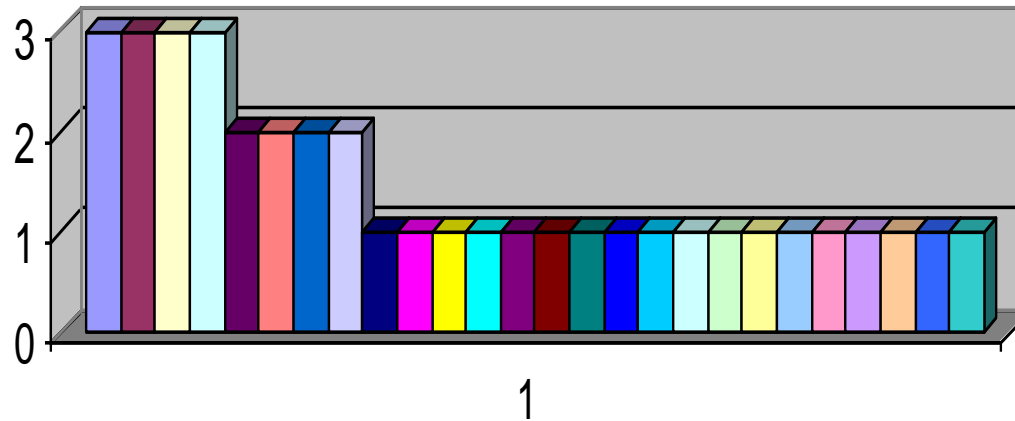

3η επιλογή

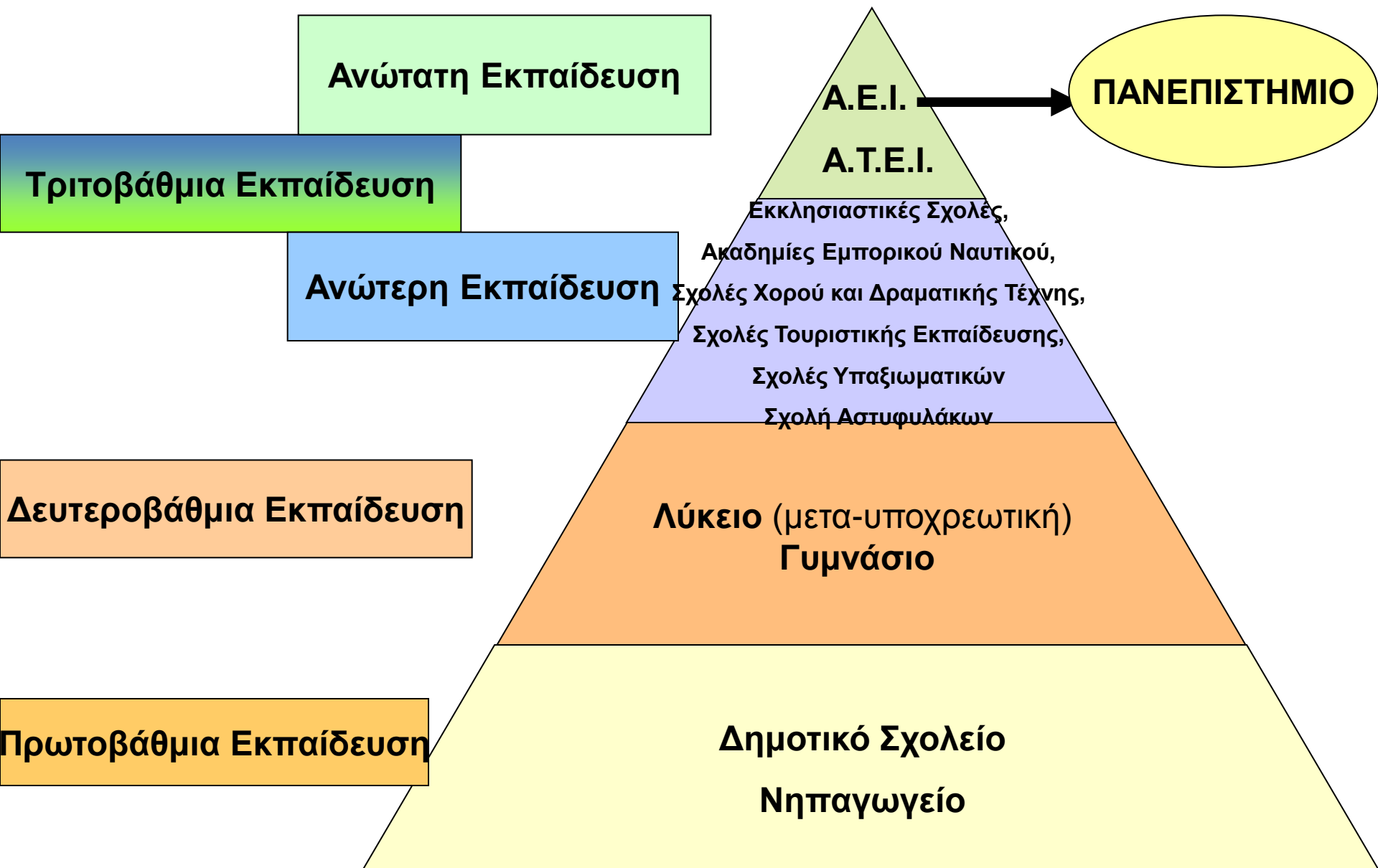
4η επιλογή

επαγγελματική αποκατάσταση	κύρος	κοινωνικοποίηση
φιλίες	ανεξαρτησία	ανοργάνωτο
εργασίες	Φιλοσοφική	project
απομυθοποίηση	βελτίωση	δημιουργικότητα
εμπλουτισμός	εξειδίκευση	επαγγελματική κατάρτιση
έρευνα	ευθύνες	καθηγητές
κρητικές	μαθήματα	μόρφωση
παρατάξεις	πρακτική άσκηση	προγραμματισμός
πτυχίο	φοιτητική ζωή	

‘Τριτοβάθμια Εκπαίδευση’

= εκείνη η βαθμίδα εκπαίδευσης που έπεται της δευτεροβάθμιας μετα-υποχρεωτικής εκπαίδευσης (Λύκειο)

= καλύπτει σήμερα ένα ετερόκλητο πλήθος ιδρυμάτων της μετα-υποχρεωτικής εκπαίδευσης, από τα πανεπιστήμια και τα ανώτερα και ανώτατα τεχνολογικά ιδρύματα έως τα ποικίλης διάρκειας προγράμματα σπουδών που οδηγούν κατά κανόνα σε πιστοποιημένους επαγγελματικούς τίτλους σπουδών

‘Πανεπιστήμιο’

Οφείλει να εξυπηρετεί τρεις θεμελιώδεις σκοπούς:

- την **ανάπτυξη της προσωπικότητας** με την καλλιέργεια του **ορθού λόγου** και της **κριτικής σκέψης**,
- τη **μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας και δεξιοτήτων** με τη **διδασκαλία**,
- την **αναζήτηση και παραγωγή νέας γνώσης και τεχνολογίας** με την **έρευνα**

Ιδιαιτερότητες του 'Πανεπιστημίου'

Ως θεσμός:

- δεν είναι ταγμένος στην αποκλειστική ή κατά κύριο λόγο παροχή επαγγελματικής κατάρτισης, (επαγγελματικός ή/και επιστημονικός προσανατολισμός; Ποια είναι η αποστολή του Πανεπιστημίου;)
- δεν εκπαιδεύει μόνο με τις παραδόσεις αλλά, κυρίως, με το ακαδημαϊκό ήθος και την πνευματική ατμόσφαιρα που δημιουργεί (σύνδεση Πανεπιστημίου – κοινωνίας)

Λειτουργίες του Πανεπιστημίου

- Επιστημονική
- Κοινωνικοποιητική
- Ιδεολογική
- Κατανεμητική
- Οικονομική

Γένεση του «θεσμού»

θεσμός = κοινωνικός ή πολιτικός οργανισμός με αρχές, συνήθειες και κανόνες

...Ως ιδιαίτερος θεσμός, όχι απλώς μετάδοσης, αλλά και παραγωγής, αναπαραγωγής και διαχείρισης της γνώσης, το Πανεπιστήμιο αποτελεί γέννημα των μέσων αυτού που αποκαλούμε Μεσαίωνα στην κεντρική και δυτική Ευρώπη...(Ρήγος, 2000, 27)

Γενεσιουργές αιτίες

- Το μόρφωμα της σύγχρονης **‘πόλης’** (=ανεξάρτητη πολιτική οντότητα ελεύθερα συνεταιριζόμενων πολιτών/παραγωγών, καταργεί τις φεουδαλικές δομές εξουσίας)
- Επανεμφάνιση της έννοιας του **‘πολίτη’**
- Επανεμφάνιση της έννοιας του **‘δημόσιου χώρου’** (=συνένωση ανθρώπων και όχι απλά γεωγραφική ενότητα)
- **Συντεχνιακή άρθρωση** ως απάντηση στην ανάγκη προστασίας των ανεξαρτήτων μικροεπαγγελματιών εμπόρων και βιοτεχνών
- **Νέες ανάγκες** γνώσεων, πρακτικών, θεωρητικών, οργανικών και πολιτικών, τις οποίες τα μοναστηριακά σχολεία δεν μπορούν να τις καλύψουν

Πανεπιστήμιο

= μεγάλο κέντρο μνήμης, γνώσης, σκέψης και συζητήσεων

Η ιστορία του όρου 'Πανεπιστήμιο'

- Ως όρος η λέξη *Πανεπιστήμιο* είναι ένας νεολογισμός [=λέξη που παίρνει νέα σημασία/ νεόπλαστη λέξη] (~1800)
- Αδ. Κοραής
- Universitates = «Ουνιβερσιτά»
- Academiae = Ακαδημία
- «Καθολικότητες»
- **«Πανδιδακτήριον»**
- «Καθολική σχολή»
- «Πανεπιστημείον»
- «Παντεπιστημόνιον»
- «Πανεπιστημόνιον»
- **«Πανεπιστήμιον»**
- «Πανδιδασκαλείον»
- «Παντεπιστήμιον»

Κατά την περίοδο της Οθωμανικής κυριαρχίας (1453-1821)

- Την ανώτερη εκπαιδευτική βαθμίδα αποτελεί ο κύκλος των φιλοσοφικών και επιστημονικών μαθημάτων, στον οποίο διαγκωνίζονται τα στοιχεία της «παράδοσης» και της «νεωτερικότητας», με κύριους άξονες τη διδασκαλία των πειραματικών επιστημών (Φυσική, Χημεία) και τη διδασκαλία των φιλοσοφικών μαθημάτων των οποίων η προσέγγιση και η προοπτική αλλάζουν.
- Τα σχολεία αυτά εμφανίζονται με μία ποικιλία ονομάτων:
 - ✓ Σχολή
 - ✓ Φροντιστήριο
 - ✓ Γυμνάσιον
 - ✓ Λύκειον
 - ✓ Μουσείον
 - ✓ Ελληνομουσείον
 - ✓ Ακαδημία
 - ✓ Πανδιδακτήριον
 - ✓ Ουνιβερσιτά

Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας ενός Πανεπιστημίου

- εξειδικευμένο διδακτικό προσωπικό
- οικονομικοί πόροι
- κατάλληλο για τη λειτουργία του κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο
- εθνικό κράτος

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Φλωρεντία Αντωνίου
Θεσσαλονίκη, χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

